

Sammanträdestid	Onsdagen den 16.10.2024 kl. 19.00 – 19.56																														
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Nääs																														
Beslutande	<table><tr><td>☒ Fagerholm Thommy (C), ordförande</td><td>Ersättare</td></tr><tr><td>☒ Sjöblom Tommy (Lib), vice ordförande</td><td>☒ Mattsson Leif-Anders (C)</td></tr><tr><td>☐ Bromels Marcus (Lib)</td><td>☒ Renfors Kerstin (Obs)</td></tr><tr><td>☒ Eriksson Bo (C)</td><td>☒ Åkerback Gun (Obs)</td></tr><tr><td>☒ Fagerström Linus (Lib)</td><td>☒ Lundberg Matilda (S VF: Lib + M)</td></tr><tr><td>☒ Hampf René (C)</td><td></td></tr><tr><td>☐ Häggblom Maria (Obs)</td><td></td></tr><tr><td>☒ Jansson Tom (C)</td><td></td></tr><tr><td>☒ Karlsson Runar (C)</td><td></td></tr><tr><td>☒ Larsson Patrik (M)</td><td></td></tr><tr><td>☒ Lindström Henry (C)</td><td></td></tr><tr><td>☒ Nyholm Dan (Obs)</td><td></td></tr><tr><td>☐ Salmén Jan (C)</td><td></td></tr><tr><td>☒ Söderholm Mikael (C)</td><td></td></tr><tr><td>☐ Söderström Annika (Obs)</td><td></td></tr></table>	☒ Fagerholm Thommy (C), ordförande	Ersättare	☒ Sjöblom Tommy (Lib), vice ordförande	☒ Mattsson Leif-Anders (C)	☐ Bromels Marcus (Lib)	☒ Renfors Kerstin (Obs)	☒ Eriksson Bo (C)	☒ Åkerback Gun (Obs)	☒ Fagerström Linus (Lib)	☒ Lundberg Matilda (S VF: Lib + M)	☒ Hampf René (C)		☐ Häggblom Maria (Obs)		☒ Jansson Tom (C)		☒ Karlsson Runar (C)		☒ Larsson Patrik (M)		☒ Lindström Henry (C)		☒ Nyholm Dan (Obs)		☐ Salmén Jan (C)		☒ Söderholm Mikael (C)		☐ Söderström Annika (Obs)	
☒ Fagerholm Thommy (C), ordförande	Ersättare																														
☒ Sjöblom Tommy (Lib), vice ordförande	☒ Mattsson Leif-Anders (C)																														
☐ Bromels Marcus (Lib)	☒ Renfors Kerstin (Obs)																														
☒ Eriksson Bo (C)	☒ Åkerback Gun (Obs)																														
☒ Fagerström Linus (Lib)	☒ Lundberg Matilda (S VF: Lib + M)																														
☒ Hampf René (C)																															
☐ Häggblom Maria (Obs)																															
☒ Jansson Tom (C)																															
☒ Karlsson Runar (C)																															
☒ Larsson Patrik (M)																															
☒ Lindström Henry (C)																															
☒ Nyholm Dan (Obs)																															
☐ Salmén Jan (C)																															
☒ Söderholm Mikael (C)																															
☐ Söderström Annika (Obs)																															
Övriga närvarande	<table><tr><td>☒ Johansson Mathias, kommunstyrelsens ordförande</td></tr><tr><td>☐ Holmström Sue, kommunstyrelsens vice ordförande</td></tr><tr><td>☐ Hansson-Sjöblom Sofie</td></tr><tr><td>☐ Josefsson Caroline</td></tr><tr><td>☐ Lindgrén Jan</td></tr><tr><td>☐ Timonen Bo</td></tr><tr><td>☒ Westling Gunnar</td></tr><tr><td>☒ Danielsson Ewa, kommundirektör</td></tr><tr><td>☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare</td></tr></table>	☒ Johansson Mathias, kommunstyrelsens ordförande	☐ Holmström Sue, kommunstyrelsens vice ordförande	☐ Hansson-Sjöblom Sofie	☐ Josefsson Caroline	☐ Lindgrén Jan	☐ Timonen Bo	☒ Westling Gunnar	☒ Danielsson Ewa, kommundirektör	☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare																					
☒ Johansson Mathias, kommunstyrelsens ordförande																															
☐ Holmström Sue, kommunstyrelsens vice ordförande																															
☐ Hansson-Sjöblom Sofie																															
☐ Josefsson Caroline																															
☐ Lindgrén Jan																															
☐ Timonen Bo																															
☒ Westling Gunnar																															
☒ Danielsson Ewa, kommundirektör																															
☒ Lundberg Malin, kanslisekreterare																															
Paragrafer	§§ 57-61																														
Underskrifter	<table><tr><td>Thommy Fagerholm Ordförande</td><td>Malin Lundberg Sekreterare</td></tr></table>	Thommy Fagerholm Ordförande	Malin Lundberg Sekreterare																												
Thommy Fagerholm Ordförande	Malin Lundberg Sekreterare																														
Protokolljustering	<table><tr><td>Saltvik den 16.10.2024</td></tr><tr><td>Dan Nyholm</td><td>Henry Lindström</td></tr></table>	Saltvik den 16.10.2024	Dan Nyholm	Henry Lindström																											
Saltvik den 16.10.2024																															
Dan Nyholm	Henry Lindström																														
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 18.10.2024																														
Intygar	Malin Lundberg, kanslisekreterare																														
Utdragets riktighet bestyrker	Saltvik den																														
Underskrift	Malin Lundberg, kanslisekreterare																														

Sammanträdestid 16.10.2024 kl. 19:00

Sammanträdesplats Kommunkansliet i Nääs

Ärenden:

Mötesuppgifter	1
§ 57 Sammanträdetts konstituerande	2
§ 58 Delgivningar	3
§ 59 Utlåtande över lagförslag - tryggande av kommunal service	4
- Utlåtande över lagförslaget om tryggande av kommunal service	13
§ 60 Rekrytering och anställande av utbildningschef	15
§ 61 Fyllnadsval till utbildningsnämnden	17
Ändringssökande	18

SALTVIKS KOMMUN

Kommunfullmäktige

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

16.10.2024

Nr 6/2024

1

Denna kallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens hemsida www.saltvik.ax den 11.10.2024. Protokollet finns till påseende från den 18.10.2024 på kommunens hemsida.

Ordförande Thommy Fagerholm

Kommundirektör Ewa Danielsson

Intygar

Malin Lundberg
Kanslisekreterare

---

§ 57 SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

KFGE 57 §/16.10.2024

Konstatera laglighet och beslutförhet

Sammanträdet har gjorts offentligt genom att publiceras på den elektroniska anslagstavlan på kommunens hemsida den 11.10.2024.

Vid verkställt namnupprop konstaterades 11 ordinarie fullmäktigeledamöter och 4 ersättare vara närvarande.

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Henry Lindström och Dan Nyholm.
Protokollet justeras onsdagen den 16.10.2024 direkt efter mötet.

Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes oförändrad.

---

§ 58 DELGIVNINGAR

KFGE 58 §/16.10.2024

Ålands landskapsregering

- Integrationsrådets medlemmar för nuvarande mandatperiod
- Reglemente för integrationsrådet
- Preliminär prognos för landskapsandelarna år 2025
- Beslut gällande basbelopp för landskapsandelen för driften av socialvården och socialtjänsten år 2025
- Fastställande av basbelopp för landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet år 2025
- Fastställande av basbelopp för landskapsandelar för kommunernas kulturverksamhet 2025

Justitieministeriet

- Engångsersättningen till kommunerna för valutgifterna vid valet till europaparlamentet 2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige antecknar delgivningarna till kännedom.

SK/204/2021

§ 59 UTLÅTANDE ÖVER LAGFÖRSLAG - TRYGGANDE AV KOMMUNAL SERVICE

KMST 148 §/30.8.2021

Ålands landskapsregering har 18.6.2021 inkommit med en lagstiftningspromemoria med förslag till lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi. Kommunen bereds möjlighet att inkomma med synpunkter på bifogad promemoria senast 15.9.2021.

Promemorians innehåll är kompletterande till den lagstiftning som idag finns för det kommunala fältet.

Lagförslaget kommer sedan att lämnas ut på remiss.

Enligt promemorian finns behov av mekanismer i lagstiftning för att (1) definiera vilka kommuner som är en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi och (2) föreslå åtgärder för att hantera en kommun i en sådan situation. Mekanismerna utgörs dels av det så kallade utvärderingsförfarandet, följt av eventuell ändring av kommunindelningen.

Utvärderingsförfarandet går ut på att bistå kommunerna att analysera ekonomin och verksamhetsförutsättningarna samt tillsammans åstadkomma förbättringsförslag. Utvärderingsförfarandet kan startas endast om kommunen uppfyller kriterierna för synnerligen ansträngd ekonomi och landskapsregeringen beslutar att starta processen. Vid det fall att förbättringsförslagen inte ger önskad effekt, och situationen så kräver, så kan en följd av utvärderingsförfarandet bli att en särskild kommunindelning utredning inleds enligt kommunstrukturlagen. Som en sista utväg införs också en möjlighet för landskapsregeringen att fatta tvingande beslut om ändringar av kommunstrukturen.

De föreslagna kriterierna för att definiera en synnerligen ansträngd ekonomi är:

Enskilt kriterium: nyckeltal 1, ackumulerat överskott eller underskott

Nyckeltal 1, underskott i balansräkningens **ackumulerade överskott/underskott** bör åtgärdas inom två år, om inte åtgärdat inom två år anses kommunens ekonomi vara synnerligen ansträngd.

Kompletterande kriterier: nyckeltal 2 och 3, årsbidrag/avskrivningar samt soliditet

Nyckeltal 2, årsbidrag i förhållande till avskrivningar i kommunens resultaträkning bör överstiga 100 procent. Här används tre års medeltal för beräkningarna. Om nyckeltalet visar under 100 procent uppfylls kriteriet.

Nyckeltal 3, kommunens långsiktiga betalningsförmåga kan mätas med nyckeltalet soliditet. Om en kommuns **soliditet** faller under 50 procent uppfylls kriteriet.

I lagstiftningspromemorians bilaga 1 finns kommunernas utfall för nyckeltal 1 under perioden 2014 – 2020 samt för nyckeltal 2 och 3 under perioden 2015 – 2020. För år 2019 understiger Saltvik det kompletterande nyckeltalet 2, årsbidrag/avskrivningar (tre års medel bakåt från aktuellt år). Övriga år och övriga nyckeltal ligger Saltvik en god bit över föreslagna gränskriterier.

I Saltviks kommuns bokslut för 2020, bland balansräkningens nyckeltal, uppgår soliditeten till 61,83 % och ackumulerat överskott till 3,1 miljoner.

I budget 2020 var soliditeten beräknad till 50 %. Med anledning av överskott på 722 000 euro i jämförelse med budgeterat underskott på 185 952 euro samt att upptagande av lån blev lägre än budgeterat (900 000 euro i jämförelse mot 2,7 miljoner) blev soliditeten högre i bokslut än beräknat i budgeten för 2020.

I budget 2021 är soliditeten beräknad till 49 %. Enligt halvårsprognos för 2021 ser resultatet bättre ut än budgeterat. Budgeterad ökning av lånebördan är 1,6 miljoner för 2021, men troligtvis kommer kommunen att klara sig med att lyfta cirka 600 – 800 000 euro 2021. Med detta i beräkningen är prognosen för soliditeten 58 % för 2021.

Från resultaträkningens nyckeltal framgår att årsbidraget i procent av avskrivningarna för år 2020 är 186,35 %. Till skillnad från vad som anges i kommunens budget och bokslut beräknas detta kriterium på tre års medel.

Med beaktande av kommunens ackumulerade överskott är Saltvik inte inom överskådlig framtid att betrakta som kriskommun enligt nyckeltal 1.

Med beaktande av de kompletterande kriterierna nyckeltal 2 och nyckeltal 3 är Saltvik i dagsläget inte att betrakta som någon kriskommun. Dessa nyckeltal sammantaget påvisar dock vikten av att ha ett årsbidrag som täcker avskrivningarna och att lånebördan inte växer sig för stor i förhållande till det egna kapitalet. Nyckeltal 2 (årsbidrag i förhållande till avskrivningar) påvisar att årsbidraget ska räcka till förslitning av befintliga tillgångar och uppbyggnad av kassaflöde för framtida investeringar. Nyckeltal 3 (soliditeten) påvisar kommunens betalningsförmåga på lång sikt.

Förslag till lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ser positivt på införandet av ekonomiska nyckeltal, som mått på när en kommun befinner sig i kris. Ett utvärderingsförfarande för att bistå kommunerna att analysera ekonomin och verksamhetsförutsättningarna samt tillsammans åstadkomma förbättringsförslag är en viktig bit i detta förslag. Om en kommun uppfyller kriterierna för kriskommun är det av största vikt att så snabbt som möjligt hitta eventuella framkomliga lösningar för kommunens fortsatta överlevnad.

Gällande nyckeltal 2, där årsbidraget sätts i relation till avskrivningarna, har man i den finländska lagstiftningen satt nivån för utvärderingsförfarandet till 80 % medan förslaget på Åland enligt promemorian skulle sättas till 100 %. Här kan naturligt uppstå stora fluktuationer på enskilda år och ett medeltal under 80 % som i Finland skulle vara lämpligare.

I promemorians bakgrundsbeskrivning gällande kommunernas uppdrag och ekonomiska situation framgår tydligt i figur 1 utvecklingen av skatteintäkter, landskapsandelar och nettodriftskostnader. Landskapsandelarna (inkl. kompensationer) uppgick år 2010 till ca 38 miljoner euro och har sedan under åren varierat mellan ca 36 och 40 miljoner. Under perioden 2018 och 2019 sjönk landskapsandelarna med ca 3 miljoner euro. Uppgifterna

för nettodriftskostnader finns för åren 2015 till 2019. Under denna period har de ökat från ca 136 till 153 miljoner euro. Med utgångspunkt från bakgrundsbeskrivningen i memorian har således nettodriftskostnaderna för kommunerna, att sköta enligt lag ålagda uppgifter, ökat med 12,5 % under perioden 2015-2019. Landskapsandelarna har däremot i slutet av samma period till och med minskat. Att ha denna obalans i åtanke är viktigt då lagstiftning gällande kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi ska tas fram.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KMST 42 §/21.3.2022

Ålands landskapsregering har per e-post 1 februari 2022 begärt om yttrande över ett lagförslag om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi. Synpunkterna ska för att kunna beaktas vara landskapsregeringen tillhanda senast den 1 april 2022.

Lagförslaget omfattar ett förslag till landskapslag om ett utvärderingsförfarande för kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi samt ett förslag till ändring av kommunstrukturlagen för Åland.

Enligt den föreslagna lagstiftningen initieras ett utvärderingsförfarande när ekonomin i en kommun uppfyller de i lagen givna kriterierna. Detta sker på basen av årlig nyckeltalsuppföljning utifrån publicerade bokslutsuppgifter. De nyckeltal som föreslås utgöra kriterier är:

- Ackumulerat underskott i balansräkningen
- Årsbidrag i förhållande till avskrivningar samt soliditet

Utvärderingen utförs av en utvärderingsgrupp. Under utvärderingsförfarandet begränsas kommunens möjligheter att inleda nya investeringar som inte kan genomföras med eget kapital. Utvärderingsgruppen överlämnar ett åtgärdsförslag till fullmäktige som fattar beslut om att genomföra åtgärderna. Åtgärdsförslaget kan också innehålla ett förslag till ändring av kommunindelningen. På basen av åtgärdsförslaget och fullmäktiges beslut avgör landskapsregeringen om en särskild kommunindelningsutredning enligt kommunstrukturlagen ska inledas.

Genom den föreslagna ändringen av kommunstrukturlagen ska en särskild kommunindelningsutredning som gäller en kommun med synnerligen ansträngd ekonomi kunna inledas på initiativ av en utvärderingsgrupp. Landskapsregeringen ska också i ett sådant fall kunna besluta om en ändring av kommunindelningen trots att fullmäktige i någon av de berörda kommunerna motsätter sig det.

Länk till Ålands kommunförbunds yttrande över lagförslaget: [Kommunförbundets yttrande](#)

Remissbegäran ÅLR 2022/794 gällande lagförslag om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi bifogas kallelsen.

Kommunfullmäktige**Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen framhåller på samma sätt som inför synpunkter på lagstiftningspro-memorian att landskapsregeringen bör ha obalansen gällande kommunens skyldigheter och landskapsandelarna i åtanke. Skyldigheterna har ökat samtidigt som landskapsan-delarna minskat.

För övrigt hänvisar kommunstyrelsen till Ålands kommunförbunds yttrande.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen framhåller att lagtinget och landskapsregeringen har förorsakat situa-tionen med kriskommuner i och med ny kostnadsdrivande lagstiftning som inte kompen-serats i enlighet med gällande principer och samtidigt de facto sänkt landskapsandelar-na. Denna obalans bör åtgärdas innan kriskommunlagstiftningen antas.

För övrigt hänvisar kommunstyrelsen till Ålands kommunförbunds yttrande.

Kommunstyrelsen skickar in utlåtandet men begär samtidigt förlängning av remisstiden från landskapsregeringen för att ge kommunfullmäktige möjligheten att ta upp ärendet för eventuell komplettering av utlåtandet på mötet den 4.4.2022.

KFGE 17 §/4.4.2022

Landskapsregeringen godkände begäran om förlängd remisstid till den 6.4.2022.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunstyrelsen framhöll att lagtinget och landskapsregeringen har förorsakat situa-tionen med kriskommuner i och med ny kostnadsdrivande lagstiftning som inte kompen-se-rats i enlighet med gällande principer och samtidigt de facto sänkt landskapsandelarna. Kommunstyrelsen ansåg att denna obalans bör åtgärdas innan kriskommunlagstiftning-en antas.

Kommunfullmäktige instämmer med kommunstyrelsens utlåtande och inskräper att den-na obalans bör åtgärdas innan kriskommunlagstiftningen antas.

För övrigt hänvisar kommunfullmäktige till Ålands kommunförbunds yttrande.

KMST 196 §/09.09.2024

Landskapsregeringen ber om yttrande gällande ett lagförslag gällande tryggande av kommunal service. Lagförslaget har tidigare remissbehandlats under våren 2022 under benämningen lagstiftning om kommuner med synnerligen ansträngd ekonomi.

Efter remissen har följande ändringar gjorts:

- Den allmänna motiveringen har kompletterats och delvis omstrukturerats.
- Definitionen av nyckeltalen har preciserats.
- Vissa tidsfrister har förlängts.
- Rolfördelningen vid utvärderingsförfarandet har förtydligats.

- Regler och tidsramar för förverkligande och uppföljning av åtgärdsprogram har lagts till.
- Siffermaterialet har uppdaterats med kommunernas bokslutsuppgifter för 2021, vilket dock innebär att det inte är de senaste uppgifterna. Materialet kommer att uppdateras med bokslutsuppgifterna för 2023 innan lagförslaget lämnas till lagtinget.

Synpunkterna ska vara landskapsregeringen tillhanda senast den 18 oktober 2024.

Landskapsregeringen har i det huvudsakliga innehållet lagt till en mening i slutet av första stycket med lydelsen: "Landskapsregeringens ambition med förslaget är att bistå tryggheten av den åländska välfärden". I slutet av andra stycken finns ett tillägg som lyder: "Utgångspunkten är att nyckeltalen återspeglar kommunens synnerligen ansträngda situation redan innan kommunens förmåga att producera tjänster har äventyrats avsevärt."

I den allmänna motiveringen har ett nytt stycke 1.1 "Grunden för den kommunala självstyrelsen införts under" 1. Bakgrund. I den tidigare remissversionen 2022 fanns ett stycke 2.2 "Allmänt om kommunallagstiftningen" under 2. Lagstiftningsbehörighet och gällande lagstiftning.

Avsnittet 1.2 "Kommunernas ekonomiska situation" är uppdaterat, såväl med tabeller och siffror som textmässigt. Även 1.3 "Behov av åtgärder" är uppdaterad textmässigt.

I kapitel 5 under 5.2 "Definition av en synnerligen ansträngd ekonomi" har det tredje nyckeltalet preciserats till soliditetsgrad istället för soliditet i den tidigare remissen.

I kapitel 7 under 7.1 "Samhälleliga, organisatoriska och ekonomiska konsekvenser" finns en ny mening i första stycket: "Även om förslaget samhällsstrukturellt innebär att förändringar av kommunindelningen kan komma att aktualiseras, är avsikten inte att åstadkomma en kommunreform."

Avsnittet 7.2 "Utfall nyckeltalen – vilka kommuner skulle uppfylla kriterierna idag?" har uppdaterats med aktuell information.

Kapitel 8 gällande Beredning och ikraftträdande har uppdaterats. Av texten framkommer att några väsentliga förändringar inte gjordes av lagförslaget efter senaste remissrundan. Tiden för hela utvärderingsförfarandet förlängdes i viss mån genom att tillsättandet av utvärderingsgruppen anges som utgångspunkten för när förfarandet ska vara avslutat. Samtidigt förlängdes också tidsfristen för fullmäktiges behandling av utvärderingsgruppens åtgärdsförslag från två till tre månader. Därutöver gjordes vissa förtydliganden, bland annat preciserades definitionen av nyckeltalen och rollfördelningen under utvärderingsförfarandet beskrevs tydligare.

Efter att den nuvarande landskapsregeringen tillträdde har lagförslaget behandlats på nytt och vissa förtydliganden har gjorts, främst i den allmänna motiveringen.

Avsikten är att den föreslagna lagstiftningen ska träda i kraft under sommaren 2025. Den första bedömningen av kommunernas ekonomiska situation skulle därmed göras när bokslutsuppgifterna för 2024 publiceras för hösten 2025.

Kommunfullmäktige**Kommundirektörens förslag:**

Kommunstyrelsen framhåller ånyo att landskapsregeringen bör ha obalansen gällande kommunens skyldigheter och landskapsandelarna i åtanke. Kraven, skyldigheterna och komplexiteten för kommunerna har ökat med ny lagstiftning utan att landskapsandelarna har kompenserat för de ökade kostnaderna i takt med att skyldigheterna och därmed kostnaderna för kommunerna ökat.

Av remissförslaget framgår att berörda kommuner i första hand själva ska ta initiativ till att komma överens om de ändringar i kommunstrukturen som kan bli nödvändiga för att upprätthålla den lagstadgade servicen. Samtidigt behöver samgångsunderstödet vara tillräckligt stort. Tidigare frivilliga samgångar verkar stranda när de ekonomiska realiteterna för samgång blivit utredda.

Kommunstyrelsen för ärendet till kommunfullmäktige för inhämtande av synpunkter om lagförslaget.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KFGE 55 §/16.09.2024

Begäran om utlåtande över lagförslag jämte bilagor bifogas kallelsen.

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet till kommunstyrelsen för vidare beredning.

KMST 203 §/30.09.2024

Av kommunstyrelsens tidigare beslut inför kommunfullmäktige framkom att kraven, skyldigheterna och komplexiteten för kommunerna har ökat med ny lagstiftning utan att landskapsandelarna har kompenserat för de ökade kostnaderna i takt med att skyldigheterna och därmed kostnaderna för kommunerna ökat.

Exempel på lagstiftning som ökat kostnaderna:

- Den nya socialvårdslagstiftningen och landskapslag om barnomsorg trädde i kraft 2021 och lagstiftningen har påverkat kommunerna i form av utökad administration och ökade kostnader utan att kommunerna kompenserats i landskapsandelssystemet.

- Exempelvis inom fritidshemsverksamhet och barnomsorg har detaljstyrningen ökat. En uppskattning av kostnadsökningar som till största delen kan kopplas till den nya lagen är för Saltviks del minst cirka 90 – 140 000 euro per år. Dessutom beskriver personalen som en konsekvens av lagstiftarens detaljutformning att mer arbetstid går åt till uppgifter utanför barngruppen (dokumentation, planering, inläsning, tolkning av styrdokument, individuella lösningar, rättigheter/skyldigheter m m). Detaljstyrning i lagstiftning är inte ändamålsenlig och försvårar för ansvariga för verksamheterna att anpassa på bästa sätt efter rådande förhållanden.

- Den nya klientavgiftslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2024 vet vi ännu inte med säkerhet hur den påverkar kommunernas ekonomi.
- Kommunstyrelsen gav 151 §/17.6.2024 utlåtande över den kommande lagstiftningen gällande informationshanteringslag för Åland. Enligt lagförslaget kommer kostnaderna att öka kraftigt. Under allmänna motiveringar och förslagets verkningar framkommer att det är helt klart att den föreslagna lagstiftningen innebär en utökad reglering, samtidigt som detta av landskapsregeringen anses nödvändigt. Lagstiftningen förväntas även innebära merkostnad för Ålands myndigheter i form av mer kostsamma administrativa och tekniska processer.

Exempel som nämns om en myndighet inte över huvud taget samverkar eller samordnar sitt genomförande med andra myndigheter förväntas istället en genomsnittlig myndighet behöva åtminstone ett årsverke för att få till stånd ett införande, upprätthållande samt efterlevnad av skyldigheterna i föreslagen lagstiftning. Vidare kan en genomsnittlig myndighet därutöver förväntas drabbas av kostnader för införskaffande och driftsättning av nya informations- och informationssäkerhetssystem om cirka 100 000 – 200 000 euro per år.

Sammantaget visar ovanstående på ökade skyldigheter som åläggs via lagstiftning och således ska kompenseras för via landskapsandelar.

Ordförandes beredning inför kommunstyrelsen:

Behåll kriskommunlagen som sådan, men för alla kommuner ska de landskapsandelar som räknas in till kommunen inte vara de faktiska utan teoretiskt konstruerade utifrån volymen 2016. Dessa skrivs sedan upp enligt ett lämpligt jämförelseindex samt möjligen en korrektionsfaktor om 0,8. Korrektionsfaktorn kan motiveras av att det ska finnas någon form av produktivitetsökning.

Det har två effekter. 1) Lagen frikopplas från eventuella tillfälliga förändringar i landskapsandelssystemet 2) Det ökar acceptansen för lagen i det kommunala fältet då det visar att det är krisande kommuner man vill hjälpa.

Utöver det bör det införas begränsningar i lagen så att man maximalt kan slå ihop tre kommuner och de bör efter sammanslagningen utgöra en samlad geografisk helhet.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att följande utlåtande på lagförslaget lämnas till landskapsregeringen:

Behåll kriskommunlagen som sådan, men för alla kommuner ska de landskapsandelar som räknas in till kommunen inte vara de faktiska utan teoretiskt konstruerade utifrån volymen 2016. Dessa skrivs sedan upp enligt ett lämpligt jämförelseindex samt möjligen en korrektionsfaktor om 0,95 som appliceras på indexjusteringen. Korrektionsfaktorn kan motiveras av att det ska finnas någon form av produktivitetsökning.

Det har två effekter. 1) Lagen frikopplas från eventuella tillfälliga förändringar i landskapsandelssystemet 2) Det ökar acceptansen för lagen i det kommunala fältet då det visar att det är krisande kommuner man vill hjälpa.

Utöver det bör det införas begränsningar i lagen så att man maximalt kan slå ihop tre kommuner och de bör efter sammanslagningen utgöra en samlad geografisk helhet.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen föreslår inför kommunfullmäktige att kommunfullmäktige föreslår att lagförslaget i sin nuvarande form förkastas.

Om lagförslaget inte förkastas föreslår kommunstyrelsen inför kommunfullmäktige att åtminstone följande förändringar i lagförslaget framförs inför landskapsregeringen:

Behåll kriskommunslagen som sådan, men för alla kommuner ska de landskapsandelar som räknas in till kommunen inte vara de faktiska utan teoretiskt konstruerade utifrån volymen 2016. Dessa skrivs sedan upp enligt ett lämpligt jämförelseindex samt möjligen en korrektionsfaktor om 0,95 som appliceras på indexjusteringen. Korrektionsfaktorn kan motiveras av att det ska finnas någon form av produktivitetsökning.

Det har två effekter. 1) Lagen frikopplas från eventuella tillfälliga förändringar i landskapsandelssystemet 2) Det ökar acceptansen för lagen i det kommunala fältet då det visar att det är krisande kommuner man vill hjälpa.

Utöver det bör det införas begränsningar i lagen så att man maximalt kan slå ihop tre kommuner och de bör efter sammanslagningen utgöra en samlad geografisk helhet.

Orsaken är att för många kommuner skulle räknas som kriskommuner med nuvarande lagförslag, trots att de och andra kommuner inte upplever det så.

Exempel på lagstiftning som ökat kostnaderna:

- Den nya socialvårdslagstiftningen och landskapslag om barnomsorg trädde i kraft 2021 och lagstiftningen har påverkat kommunerna i form av utökad administration och ökade kostnader utan att kommunerna kompenserats i landskapsandelssystemet.
- Exempelvis inom fritidshemsverksamhet och barnomsorg har detaljstyrningen ökat. En uppskattning av kostnadsökningar som till största delen kan kopplas till den nya lagen är för Saltviks del minst cirka 90 – 140 000 euro per år. Dessutom beskriver personalen som en konsekvens av lagstiftarens detaljutformning att mer arbetstid går åt till uppgifter utanför barngruppen (dokumentation, planering, inläsning, tolkning av styrdokument, individuella lösningar, rättigheter/skyldigheter m m). Detaljstyrning i lagstiftning är inte ändamålsenlig och försvårar för ansvariga för verksamheterna att anpassa på bästa sätt efter rådande förhållanden.
- Den nya klientavgiftslagstiftningen som trädde i kraft 1.1.2024 vet vi ännu inte med säkerhet hur den påverkar kommunernas ekonomi.
- Kommunstyrelsen gav 151 §/17.6.2024 utlåtande över den kommande lagstiftningen gällande informationshanteringslag för Åland. Enligt lagförslaget kommer kostnaderna att öka kraftigt. Under allmänna motiveringar och förslagets verkningar framkommer att det är helt klart att den föreslagna lagstiftningen innebär en utökad reglering, samtidigt som detta av landskapsregeringen anses nödvändigt. Lagstiftningen förväntas även innebära merkostnad för Ålands myndigheter i form av mer kostsamma

administrativa och tekniska processer.

- Exempel som nämns om en myndighet inte över huvud taget samverkar eller samordnar sitt genomförande med andra myndigheter förväntas istället en genomsnittlig myndighet behöva åtminstone ett årsverke för att få till stånd ett införande, upprätthållande samt efterlevnad av skyldigheterna i föreslagen lagstiftning. Vidare kan en genomsnittlig myndighet därutöver förväntas drabbas av kostnader för införskaffande och driftsättande av nya informations- och informationssäkerhetssystem om cirka 100 000 – 200 000 euro per år.

Sammantaget visar ovanstående på ökade skyldigheter som åläggs via lagstiftning och således ska kompenseras för via landskapsandelar.

Kommunstyrelsen framhåller ånyo att landskapsregeringen bör ha obalansen gällande kommunens skyldigheter och landskapsandelarna i åtanke. Kraven, skyldigheterna och komplexiteten för kommunerna har ökat med ny lagstiftning utan att landskapsandelarna har kompenserat för de ökade kostnaderna i takt med att skyldigheterna och därmed kostnaderna för kommunerna ökat.

Av remissförslaget framgår att berörda kommuner i första hand själva ska ta initiativ till att komma överens om de ändringar i kommunstrukturen som kan bli nödvändiga för att upprätthålla den lagstadgade servicen. Samtidigt behöver samgångsunderstödet vara tillräckligt stort. Tidigare frivilliga samgångar verkar stranda när de ekonomiska realiteterna för samgång blivit utredda.

KFGE 59 §/16.10.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige lämnar bifogad bilaga som utlåtande på lagförslaget till landskapsregeringen.

Utlåtande om lagförslaget om tryggnad av kommunal service

Saltviks kommunfullmäktige lämnar följande utlåtande på lagförslaget

INLEDNING

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar lagstiftning för att trygga serviceproduktion för invånarna i kommuner som av ekonomiska skäl inte längre kan utföra sina lagstadgade åtaganden.

Den kommunala självstyrelsen är grundlagsfäst och makten tillkommer kommuninnevånarna genom kommunalval. Lagtinget har givit kommunerna beskattningsrätt, rätt att ta avgifter och tilldelning av landskapsandelar. Enligt de grundläggande finansieringsprinciperna i *Europeiska konventionen om kommunal självstyrelse*, hädanefter den Kommunala självstyrelsekonventionen, skall kommunerna ges möjlighet att finansiera den verksamhet som ålagts av lagtinget. Lagtinget har ställt sig bakom den Kommunala självstyrelsekonventionen men lagtinget har inte infört den i landskapets lagstiftning. Genom sitt finansieringsansvar av kommunerna är landskapet en part i att trygga den kommunala **när servicen**.

Landskapsandelarna var år 2012 40 miljoner euro och är under år 2024 40,5 miljoner euro. Under motsvarande period har den allmänna indexförändringen varit ca 25 % vilket betyder att landskapsandelarna år 2024 borde vara ca 50 miljoner euro om de skulle indexjusterats från år 2012. Landskapsandelarna har alltså inte utvecklats i samma takt som index vilket betyder att landskapets finansiering av kommunerna har minskat kraftigt relativt sett under de senaste 12 åren. **Detta strider mot den Kommunala självstyrelsekonventionens artikel 9 Kommunernas ekonomiska resurser.**

Under motsvarande tid har landskapet genom lag påfört kommunerna mera uppgifter och därmed kostnader. Uppräkning på ny lagstiftning som bara de senaste åren ökat kostnaderna för Saltviks kommun: den nya barnomsorgslagen vilken uppskattas ha ökat kommunens kostnader med ca 90 000 – 140 000 euro per år, den nya socialvårdslagstiftningen, den nya klientavgiftslagen, den eventuella nya lagen om informationshantering. Mycket av kostnadsökningarna uppskattas utgöras av mera administration och byråkrati. I och med att landskapsandelarna ligger på samma nivå som år 2012 så har landskapet inte utökat finansieringen av kommunerna i takt med utökad lagstiftning. Landskapets finansiering av kommunerna har alltså ytterligare minskat relativt sett. **Detta strider mot den Kommunala självstyrelsekonventionens artikel 9 Kommunernas ekonomiska resurser.**

Landskapet kan även finansiera kommunerna genom compensationer för förlorade intäkter, **detta förbättrar inte kommunernas ekonomiska situation eftersom det bara kompenserar redan förlorade skatteintäkter.** Kommunernas intäkter av samfundsskatter har minskat med ca 3,5 miljoner i och med finansieringsupplägget för rikets landskaps- och vårdreform. Dessa miljoner har istället tillfallit landskapet som i sin tur har kompenserat kommunerna med motsvarande belopp, vilket är glädjande. Landskapet kan införa skatteavdrag i kommunalbeskattningen vilket minskar kommunernas skatteintäkter. Sedan år 2023 har landskapet börjat kompensera kommunerna till viss del för skattebortfallet (ca 5 miljoner euro per år). **Kompensationer och landskapsandelar är inte samma sak vilket medför att de ökade compensationerna inte kan ses som uppvägnad till landskapsandelarnas relativa minskning.**

SYNPUNKTER PÅ LAGFÖRSLAGETS INNEHÅLL

Saltviks kommun anser att de kommunsammanslagningar som enligt lagförslaget ska kunna utföras mot kommunernas vilja strider mot kommunernas självbestämmande. Dessa sammanslagningsförändringar ska tas bort från lagförslaget eftersom landskapet inte ska kunna ges makt över det kommunala självbestämmandet. Landskapsregeringen behöver hitta andra lösningar för att trygga den kommunala **när servicen** i kommuner som kan konstateras vara i kris.

Konsekvensanalyserna i lagförslaget är för ytliga för att ge en rättvisande bild av hur denna lag kommer att påverka det åländska samhället. Landskapsregeringen behöver fördjupa konsekvensanalysen, främst gällande sammanslagningsförfarandena och deras följder.

BRIST PÅ FÖRTROENDEVALDA

Det presenterade lagförslaget behandlar bara situationer där kommunerna inte har tillräckliga ekonomiska resurser för att sköta den lagstadgade **när servicen**. Situationer där det inte finns tillräckligt med förtroendevalda för de kommunala organen finns inte med i lagförslaget. Lagförslaget behöver kompletteras med detta.

LAGKRAV PÅ LANDSKAPETS ANSVAR FÖR FINANSIERING AV KOMMUNERNA

Den Kommunala självstyrelsekonventionens artikel 9 *Kommunernas ekonomiska resurser* behöver införas i landskapets lagstiftning, förslagsvis i detta lagförslag. Detta för att binda lagtinget till att finansiera kommunerna för de uppgifter lagtinget ålägger kommunerna eller att lagtinget justerar kommunernas lagstadgade uppgifter för att motsvara de landskapsandelar lagtinget tilldelar kommunerna.

Alla skatteavdrag som landskapet inför ska kompenseras till fullo så landskapet får ansvar för de skattebortfall som drabbar kommunerna. Detta behöver införas i lag för att trygga den kommunala **när servicen**, förslagsvis i detta lagförslag.

SAMMANFATTNING

Saltviks kommun anser att det presenterade lagförslaget är ofullständigt och skall därmed förkastas eller kompletteras med de tillägg och ändringar som Saltviks kommun föreslår i denna bilaga. I lagförslagets nuvarande utformning kan landskapet övertrumfa det kommunala självstyret vilket Saltviks kommun inte kan godkänna. Lagförslaget behöver kompletteras med delar som berör situationer om antalet förtroendevalda inte är tillräckligt. Landskapets del av att trygga den kommunala **när servicen** genom finansiering av kommunerna behöver läggas till i lagförslaget för att lagen på riktigt ska kunna trygga den kommunala **när servicen**. En sådan här omfattande lag kräver en omfattande konsekvensanalys vilket Saltviks kommun anser att saknas i detta lagförslag.

Saltviks kommun önskar att landskapsregeringen beaktar detta utlåtande och återkommer med ett förbättrat lagförslag på en ny utlåtanderunda.

SK/240/2024

§ 60 REKRYTERING OCH ANSTÄLLANDE AV UTBILDNINGSCHEF

KMST 198 §/09.09.2024

Utbildningschef Peter Holm har den 27 augusti 2024 lämnat in en skriftlig uppsägning från sin tjänst som utbildningschef. Enligt 67 § Förvaltningsstadga för Saltviks kommun av den 27.5.2024 så beviljar kommundirektören uppsägning för cheferna. Holm är i enlighet med kommundirektörens tjänstemannabeslut 13/2024 beviljad uppsägning från sin tjänst som utbildningschef från och med tisdag 1.10.2024.

För att inte tappa tid i processen med att rekrytera en efterträdare har tjänsten som utbildningschef annonserats ut.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser en rekryterings- och beredningsgrupp bestående av kommunstyrelsens ordförande, utbildningsnämndens ordförande, kommundirektören, personalsekreteraren och en representant från utbildningssidan. Gruppen befullmäktigas att genomföra intervjuer med sökande och att förbereda ett beslutsförslag.

Kommunstyrelsen informerar kommunfullmäktige om upplägget och föreslår att kommunfullmäktige befullmäktigar kommunstyrelsen att anställa utbildningschef.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KFGE 48 §/16.09.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunstyrelsen utser en rekryterings- och beredningsgrupp bestående av kommunstyrelsens ordförande, utbildningsnämndens ordförande, kommundirektören, personalsekreteraren och en representant från utbildningssidan och en representant från barnomsorgssidan. Gruppen befullmäktigas att genomföra intervjuer med sökande och att förbereda ett beslutsförslag.

KMST 211 §/15.10.2024

Tjänsten som utbildningschef har varit lediganslagen med sista ansökningsdag 12.9.2024. Totalt inkom sex ansökningar.

Sammandrag över ansökningarna och beredningsgruppens protokoll bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med rekryteringsgruppens enhälliga förslag att Fredrik Laapotti utses till utbildningschef i Saltviks kommun.

Motiveringen till förslaget är Laapottis personliga förmågor och egenskaper samt en bedömning att han bäst kommer att kunna bidra till utveckling av utbildningsnämndens verksamhetsområde. Motiveringen bygger på en sammanfattande helhetsbedömning av ansökningshandlingar, givna referenser och intrycket vid genomförd intervju.

Kommunstyrelsen föreslår att det ska vara en provotid om sex månader från det att tjänsteförhållandet inleds samt att arbetet ska utvärderas innan provotidens utgång.

Kommunstyrelsen föreslår vidare att kommundirektören befullmäktigas att komma överens om datum för tillträde till tjänsten.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KFGE 60 §/16.10.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige beslöt enligt förslag.

SK/22/2024

§ 61 Fyllnadsval till utbildningsnämnden

KMST 34 §/5.2.2024

Instruktion för utbildningsnämnden i Saltviks kommun (KFGE 87 §/7.12.2020) gällande nämndens sammansättning: "Skol- och bildningsnämnden har minst fem (5) och högst sju (7) ledamöter och personliga ersättare för envar av dem. Kommunfullmäktige väljer bland ledamöterna ordförande och viceordförande för skol- och bildningsnämnden."

Landskapslag om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (1989:27) och Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män 4 a § 1 mom (FFS 609/1986): "I kommunala organ skall kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte särskilda skäl talar för något annat."

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige en nämndsammansättning om sju (7) ledamöter.

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige följande medlemmar och personliga ersättare;

Medlemmar:

Tommy Sjöblom, ordförande

Bo Eriksson, vice ordförande

Hanna Bromels

Maria Häggblom

Carina Jansson

Patrik Larsson

Lena Salmén

Personliga ersättare:

Christa Sundberg

René Hampf

Emilie Jansson

Annika Söderström

Veronika Vinberg

Leif-Anders Mattsson

Josefin Lindholm

KMST 212 §/15.10.2024

Med anledning av att Veronika Vinberg har flyttat från kommunen bör ny personlig ersättare till utbildningsnämnden utses för återstoden av mandatperioden 2024–2027.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige en ny ersättare till utbildningsnämnden i stället för Veronika Vinberg.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen föreslår inför fullmäktige att Caroline Djupsund är ny ersättare i utbildningsnämnden.

KFGE 61 §/16.10.2024

Kommunfullmäktiges beslut:

Kommunfullmäktige beslöt enligt förslag.

BESVÄRSANVISNING

Över beslut som endast rör beredning eller verkställighet får besvär inte anföras. På dessa grunder får besvär i detta protokoll inte anföras beträffande paragraferna:

KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer: §§ 57, 60-61

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer:

Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och post-adress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.
